

Kéziratok, amelyek nem adatnak vissza ide küldendő: „MURAVIDÉK” szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 16. szám.

Postatakarék számla száma 12980.

Kiadó-tulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegközt és nyílttér 1.50 dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0.70 Din. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

VIII. Évf.

Murska Sobota, 1929. december 8.

49. Szám.

Tempora mutantur...

Irta: PRER MÓRICZ.

Igy kezdődik egy bölcs mondas diáknyelven. Magyarul annyit tesz, hogy „Változnak az idők és változnak bennük az emberek is.” Ha pedig az emberek változnak, akkor megváltoznak az embereknek azon lelki tulajdonságai is, melyek szerint őket értékelni szokás.

Mindig voltak és lesznek is emberek, akik letérnek az igazság ösvényéről, de hogy a becsület útjáról annyian lépjenek le *mint napjainkban*, az még talán soha sem fordult elő oly tömegesen.

Az újságok naponta hozzák feltűnően kiszervezve a híreket, hogy itt vagy ott, ez vagy az a magas állású tisztviselő, vagy egy másik uriember, ki különben igen előkelő társadalmi állást töltött be ennyivel meg ennyivel károsította meg a rábizott pénztárt, azaz magyarán mondva, lopott vagy sikkasztott.

Hát persze, aztán vitézmódra elszökött, lehet hogy a kisasszonyával, vagy csak anélkül, hisz azt utközben is lehet szerezni — s vigan éli világát addig, míg elcsipik.

Az ilyen rendesen elhagyja a családját, amelyet a legnagyobb gyalázatba, nyomorba döntött, az idegen pénzt elkártyázza, elveri eltékozzolja s bátran mondhatni hogy az egész esetből senkinek haszna nem lesz, mert hiszen az ilyen szerzeményen — jussan az bárki kezére is, — Isten áldása soha nincsen.

A törvény azután elítéli ezeket a frátereket s még polgári jogaik gyakorlásától is megfosztja őket a büntetés kiállása utánra. Hát bizony, ezekből az alakokból becsületes ember többé soha sem lesz. Mihez kezd majd, ha kiszabadul? — Muszkaországban elküldik az ilyeneket Szibériába utat csinálni, vagy bányamunkára. Ott aztán dolgozik, mint amugy más bűnös s elmerenghet a régi jó időkön, amikor a más pénzét szórta szét céltalanul a világba. Silány, hitvány bűnözők ezek! Ezeknél nincs a becsületérzésnek egy szikrája sem, mint valamikor a legközönségebb lókörtőnek, vagy pincebetőrőnek volt. Ezek a társadalomra nézve elvesztek, mert többé nem lesznek megbízhatók.

Politikai hírek.

A katolikus és a pravoszláv egyházfők Beogradban együttes tanácskozást tartottak. A konferencián megbeszélték azokat a kérdéseket, amelyek együttesen érdeklik mindkét egyházat: így a házasság kérdését, az állami iskolákban a hittantánítás kérdését, a katonai lelkészek ügyét, valamint azoknak a vagyonoknak a kérdését, amelyeket az egyház iskolai célokra használt fel. Foglalkoztak azon egyházi földek ügyével is, amelyek az agrárreform alá esnek.

A zsidó egyházi törvény megszövegezése az igazságügy miniszteriumban már annyira előrehaladt, hogy valószínűleg december 1.-én Öfelsége már szentesíteni is fogja az új tör-

Eszembe jut egy régi, jó história, öreg bácsiktól hallottam én is, lehet hogy nem volt igaz, de nagyon meglehet az is, hogy igaz volt, mert akkor becsületebbek voltak az emberek.

Még a régi pandur világban történt, hogy az egyik vidéki bíróság foglyokat, — mint akkor mondták — rabokat küldött a vármegye tömlöcébe.

Voltak vagy hatan, köztük két fehérlép is. A férfiak verekedés, lopás, pincetörés, a fehérlépek egyike valami gyerekügy, a másik meg szintén szarkáskodás miatt jutott a törvényre. A társaságot rábízták két szál pandurra, kik annak rendje, módja szerint gyalogszerrel elindultak velük a székvárosba. Hát persze, utközben a társaság meg is szomjazott, el is fáradt, egy kis pihe-nő lett engedélyezve az egyik csárdánál, mielőtt még elérték volna a megye székhelyét.

Pénz volt a raboknál, tehát kértek bort s megkínálták a pandurokat is, akik persze szintén fáradtak és szomjasak lévén, nem vetették meg a kínálást. Lassan aztán úgy belemelegedtek az ivásba, hogy előbb nótára gyujtottak, majd táncra perdült a társaság s a két fehérlépet alaposan megtáncoltatták. A két pandur meg lassankint igen szépnek találta a mulatságot, egyre sürűbben hajtogatván a poharakat — alaposan elázott. Végre is a csárdás kapott észbe s az egész társaságot rábeszélte, hogy induljanak már utnak.

De nem ment ám az olyan könnyen. A rabok még csak bírták a menést, de a két pandur — idősebb emberek — nagyon el voltak ázva. Hát mi lesz most? Az egyik rab azt indítványozta, hogy a két pandurt üssék agyon, azután szökjenek meg mindnyájan.

A másik híres verekedő, ráförmedt, hogy azt nem lehet megtenni, mert a pandurok ré-

dését, amelyeket az egyház iskolai célokra használt fel. Foglalkoztak azon egyházi földek ügyével is, amelyek az agrárreform alá esnek.

A zsidó egyházi törvény megszövegezése az igazságügy miniszteriumban már annyira előrehaladt, hogy valószínűleg december 1.-én Öfelsége már szentesíteni is fogja az új tör-

szegek. Ha józanok lennének akkor igen; így nem lesz semmi, csak menjünk, ahogy lehet. Mindjárt a csapat élére állott, fogta az öregebb pandur puskáját s vezette a társaságot. A másik pandur meglátva ezt, elkáromkodja magát s kiadja a rendeletet, hogy az ő puskáját is vigye valaki, mert különben agyonlő mindenkit s akkor aztán majd vihetik a puskáját! — Azt is megcselekedték a rabok s szépen támogatva a pandurokat, az egész társaság eljutott rend elterelési helyére. A menetet az egész város megbámulta.

Az alispán persze módfelelt megharagudott s szörnyű ítéletet követelt. Ám a fiatalabb megyei fiskus, az ügyész, nem egészen úgy fogta föl a dolgot, mint az alispán. Ő tudta nagyon jól, hogy ezek az emberek, ha kitöltik a büntetésüket, hazamennek szépen s mindegyik ott fogja folytatni rendes becsületes munkáját, ahol elhagyta, mert ezekben még volt becsületérzés. Nem is tagadtak ezek semmit a vallatásnál. Leülték a büntetést s azután haza mentek s ismét hasznavehető emberekké váltak. (Az életnivő akkor és az akkori embernél sokkal magasabb volt, mint ma. Az önértékes becsületre a régiek sokkal többet adtak. Több volt bennük a dzsentelmenség is. Ma egyeseknél az emberek kihasználása a jelige. Azt a régi ugynevezett uri tempót, a nyílt, őszinte, egyenes viselkedést, egy sajátságos alattomos haszonleső hazug, soha nem egyenes, talpnyaló háttér-sen gondolkozó embertömeg váltotta fel. Akik a harctéren megszokták a hazudozást, lopást, azok itt is folytatják azokat. A környezet nagyban hozzá járul, hogy az ilyen emberek létre jönnék. Az idők megváltozásával, ők is majd megváltoznak. Csakis a jó példa, a jó becsületes miliő javítja meg az ilyen embereket Tempora mutantur. Szerk.)

vényt. A tárgyalásokon Alkalay Izsák országos főbíró és a különböző egyházközségek vezetői és képviselői valamint szakértők vesznek részt. Az egyes kérdések elvileg már tisztázva vannak s az új törvény teljesen a jugoszláv egyházi törvényhez hasonló szellemben készül, amennyiben az összes vallási hatóságok autonóm szellemenben működnek az állam legfelsőbb felügyelete mellett.

Bulgária. A neuilly békeszerződés megkötésének évfordulóján Szófia főváros gyászlobogókat öltött. A munkásság a gyász jeléül beszüntette a munkát, a kocsi- és villamos forgalom megállt. Az újságok gyászkeretben jelentek meg s hosszú cikkekben méltatták az évforduló gyászos jelentőségét. A sajtó nyíltan hangoztatta, hogy a békerevizio elkerülhetetlen s megállapítják, hogy az országot soha még nagyobb csapás nem érte, mint a neuilly békeszerződés alkalmával. Több helyen gyászünnepélyeket és tüntető gyűléseket tartottak, de utcai felvonulásokat a rendőrség nem engedett meg.

Oroszország és Kína. A mandzsuriai vasutakért a megindított háború folyik. Az oroszok Kínai területen nagy fölényrel nyomulnak előre s a kínaiak veszteségei nagyon súlyosak. Eddig is már huszezer főnyi veszteségük van s igen sok hadianyag is jutott az oroszok kezére.

Németország közvetítése a két háborús fél között nem vezetett eredményre. Most a Népszövetség beavatkozására számítanak, habár Oroszország nem is tagja a Népszövetségnek.

A belső ellenségeskedés Kínában most megszűnt, mert arra ok nincsen, azért a kínai kormány parancsot adott Csang Csu Liang főparancsnoknak, hogy az oroszokkal kezdjen tárgyalásokat a harcok abbahagyására s a vasuti kérdés rendezésére.

Japánország szintén azon fáradozik, hogy a hadakozó felek között a békéltető tárgyalások megindítását előmozdítsa.

A jajszó.

Az ágyuk, fegyverek elnémultak, Nincsen már harci riadó. De van, mely ott tép, dul a lelkekben

Ajkunkon megtorpan a szó: A panasz, — melyet milliók átka Kisér, mely alatt roskadoz... Az egész világ, a nép tömege, Amelyet szüntelen kinez. Elvi különbség nélkül szólók én, Szerb, francia, avagy magyar, Bénák és nyomorultak jajszáva Minden igaz lelket tép s mar.

Borzalmas csaták ethunt hősei! Tietek lett a győzelem, Vészben, ezer halál ellen küzdve A félelmet ismerni? Nem. Hulló véretek szívünkön hordjuk, Nevetek örökké dicsó, Mink — sanyargó népek — elmondhatjuk A világ egy nagy temető.

KÖNYE DEZSŐ.

Csákovecen is fali villanyt vezetnek be.

Nagy érdeklődéssel tárgyalja a csákoveci közönség a villanyvilágítás ügyét. Csákovecnek 40 éves szerződése volt a helybeli villanyteleppel az áram szolgáltatására. Ezen szerződés 1932. évben lejár és mint hallani a város nem hajlandó ezen szerződést meghosszabbítani.

A csákoveci villanytelep 1927-ben bejelentette a városi tanácsnak, hogy a villanyszolgáltatásra ráfizetnek és kérte az árak és az áram felemelését, mely nagy harcok után engedélyezve lett. Az ipar-vállalatok, melyek Csákovecen nagy mennyiségű áramot fogyasztanak, nem tudnak elégséges áramot szerezni, mert a villanytelep képtelen előállítani a szükséges áramot és ezért a vállalatok nagy károkat szenvednek.

A mind jobban elterjeszkedő és olcsóságáról ismert fali villanytelep részvénytársaság Csákovecnek is felajánlotta az áramszolgáltatást. Erre vonatkozólag közelmúltban a városi tanács gyűlést hívott össze, melyen élénken tárgyaltak ezen ügyről. Volt ugyan egy felszólaló, ki különféle indoklással a jelenlegi áramszolgáltatás meghosszabbítását javasolta, de látni lehetett, hogy érdekből történt, a többség azonban ellene volt és így remélhető, hogy a fali teleppel a tárgyalások is eredménnyel fognak járni.

A csákoveci előjáróság felszólította a villanytelep igazgatóságát, hogy volna-e hajlandó a hátralevő két esztendőre elengedni, amit az kezeken visszautasított és mily nagy volt a tanács meglepetése, amikor értesült arról, hogy a villanytelep, aki eddig mindig csak a hiányról és a ráfizetésről beszélt, egyszerre kártérítési igényt lépett fel. Az igazgatótanács ezen cselekedete különféle beszéd tárgyat képezte. A városi tanács nyolc napi időt engedélyezett a villanytelep igazgatóságának, hogy ezen ügyet részletesen megtárgyalja. A képviselő-testület külön megválasztott bizottsága rövidesen befejezi előkészítő munkálatait. A tanácsgyűlésnek eredményét az olvasóinkkal annak idején tudatni fogjuk. KOTZIG.

HIREK.

HETI NAPTÁR

DECEMBER 31 nap. 50. hét.

Hó és hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
8 Vasár.	F. Z. Már. sz.	F. Z. Mária
9 Hétfő	Fouriez Pét.	Natália
10 Kedd	Melkiades p.	Judit
11 Szerda	Damáz p. hó	Árpád
12 Csüt.	Ottília sz.	Gabriella
13 Péntek	Luca sz.	Luca
14 Szomb.	Nikáz pk. vt	Szilárdka

Vásárok:

Dec. 13. Nedeliscse.

Időjárás:

Herschel sz. A hét első fele enyhe, második erős.

Tapasztalás sz. 9-től zord idő.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	195—
"	Rozs	"	165—
"	Zab	"	190—
"	Kukorica	"	180—
"	Köles	"	185—
"	Hajdina	"	200—
"	Széna	"	60—80
"	Bab cseres.	"	380—
"	vegyes bab	"	280—
"	Krumpli	"	60—
"	Lenmag	"	350—
"	Lóhermag	"	1300—1400
Bika	8—	8:50	9:50 10.
Üsző	7:50	8:50	9— 10.
Tehén	3:50	4—	5—
Borju	—	—	14— 15—
Sertés	—	—	15— 15:75
Zsir I-a	—	—	29— 30—
Vaj	—	—	35— 40
Szalonna	—	—	23— 25—
Tojás 1 drb.	—	—	1:25

Valuta:

Zürichben 100 Din = 9.127 sfrk.

100 Doll. (E. A.)	adnak itt	5610 Din-t
100 Pezoért (Urug.)	"	4900 "
100 Márkért	"	1320 "
100 Frankért (Páris)	"	215 "
100 Pengőért	"	990 "
100 Schil. (Bécs)	"	798 "
100 Cseh kor.	"	168 "

— **Hivatalos bejegyzés.** Lovšin Antal ur kir. közjegyzői munkát végez M. Szobotán. Biztos forrásból megtudtuk, hogy a büntető ügyekben mint védő is szerepelhet, tehát bárki védelmét elfogadhatja, erről a hivatalos bejegyzés megtörtént.

— **A murszka szobotai polgári kör** (Mescsanszki dom) könyvtára mindenkinek hetenként csütörtökön 19—20 óráig és vasárnapon 11—12-ig könyveket kölcsönöz ki. Tessék kérni.

— **Áthelyezés.** Puhán Miklós m. szobotai póstatistát legnagyobb sajnálatunkra áthelyeztetett Kosovske Mitrovicára. A köztisztviselőben álló és általános szeretettel övezett kitűnő tisztviselőnek azt kívánjuk, hogy az újabb szolgálati helyén Prekmurje jó hírnevének dicsőséget szerezzen, és minél hamarabb visszatérjen hozzánk, otthonába.

— **A m. szobotai kereskedők testülete** sürgős kérvénnyel fordult az építésiügyi minisztériumhoz, hogy Murszka-Szobotát Grác cal, Inzbrukkal, Klagenfurttal, Leibnittel, Linccel, Zalburggal, Spilfelddel, Veden am Wörterzevel, Villahhah, Béccsel, Práhával, Fiumével, Triesztel, Budapesttel és Nagykanizsával telefonnal közvetlenül kösse össze. E kérvény olyan alaposan van megokadatulva, hogy a minisztérium nem tud majd kitérni előle.

— **A murszka-szobotai Szokol mulatság igen jól sikerült.** Vagy 600-an részesültek igazi családi vendéglátásban. A klubtagok úgy a színpadon, mint egyebütt fáradhatatlan munkásságot nyújtottak. Talán nem tévedünk, ha úgy véljük, hogy a fáradozástól a mulatság napján a konyhában, különösen a forró spórhert mellett működő szesztrák vették ki nagyobb részüket. Ők egy cseppet sem mulattak és kétségtelen, hogy az egész éjszakai munka után fáradtan térhettek nyugovóra. A tornák, táncok, énekek s a műsor egyéb számai elsőrendűek voltak. A jó ételek megitalok — talán kissé túlságosan jók voltak!! Meglátszott — hogy nemcsak általában a tömegről gondoskodtak, hanem az egyes személyeket is nagy figyelemmel árasztották el, hogy mindenki jól érezze magát, és ez szokatlanul jól esett.

— **Tüz.** Mult hó 24.-én éjjel ismeretlen telgyújtotta Andrecs Iván pecsarovci gazda házát, amely majdnem teljesen leégett. Benntégett pár disznó, tehén és baromfi, nemkülömben a gazd. felszerelés egy része. A kár 50 60 ezer dinár. Biztosítva nem volt.

— **Betörési kísérlet.** F. hó 1-ről 2-ára virradó éjjel pucincin a Skrabán-féle vegyeskereskedés udvar felőli ajtaját (miután az utfelől nem sikerült) ismeretlen tettesek felfeszítették, s be akartak hatolni a kereskedésbe „bevásárolni“. Már a külső ajtóval majdnem végeztek, mikor az üzletben alvó kereskedősegéd a recsegésre felébredt s az üzleti revolver üzembehelyezésével a betörőket elzavarta. A betörők az ajtón hagyott nyomok szerint korommal voltak bekenve. Itt nagyobbbszámú bandáról van szó, melyet csak erőlyes és szakavatott nyomozás deríthetne ki. Jele ennek a röviddel előtti g. lendavai betörés s az, hogy ugyanezen éjjel több helyen is megjelentek a betörők több-kevesebb szerencsével.

— **A CS. S. K. vigalmi bizottság alakuló gyűlése.** Az elmúlt vasárnap tartotta alakuló gyűlését a csákoveci s. k. vigalmi osztálya. A megjelent tagok, egyhangulag elfogadták az alább felsorolt vezetőséget: A vigalmi osztályvezető: Meider Jenő; titkár: Hoffman Elemér; pénztárnok: Leitner Markó; Technikai előadó: Ivacsics; Rendező bizottság: Hajnal, Hoffman, Pollák, Stingl, Gertsman Boriska, Belosevics Cveta, Fus Stefi, Hirschon Olga. A megalakult bizottság, a jövő héten fog határozni, a megtartandó színelőadásról.

— **Megszűnik a Szokol-egyesület.** Biztos forrásból tudomásunkra jutott, hogy mindenféle egyesület megszűnt. Így tehát nemcsak az Orel, Szokol és a gazdasági egyesület, hanem mindenféle egyesület meg lett szüntetve.

— **Lopás.** Keréc György goricaai szegény öreg tojásszedőt hétfőn éjjel ismételtén meglátogatták a tolvajok. Egyéb holmiján kívül azt a kis tojászkészletét is elvitték, melyet kölcsön pénzéből öreg fáradt testével még össze tudott szedni. Furcsa esemény, hogy

A családi tűzhely.

Előbb az a szó járta mindenfelé: „Mindenhon jó, de legjobb otthon“. Most ez egészen másképpen van. Az a kedves családi tűzhely nem nyújtja azt a kellemes megélhetést mint volt háboru előtt. Az irtózatos világégés felporzta egész Európa békés nyugalmát, fellendülő gazdasági helyzetét.

A béke ugyan már tíz év előtt alászállott, de nem úgy, hogy elmondhatnánk róla: „Béke, óh te áldott béke!“ Nem csak minket, — az egész világot sújtotta kiméletlenül, gazdasági viszonyok megcsonkítva hevernek, mert a háboru kizsebelte, háttérbe szorította. A nép elszegényedett, nem bírva a családi tűzhelyt kellő ápolásban, megelégedésre a legszűkebb mértéket véve — fenntartani. Akarva, nem akarva, kénytelen-ségből vándorbotot kellett, sok szegény családnak kezébe venni, hogy messze idegenben keresse meg a napi betevő falatot. Mindenhon éreztetni nehéz sulyát a szegénység, a nyomor, — mindenki az ellen küzd. A létért való küzdelem folyik világszerte, élni akar mindenki, jogot követel, — az élet sulyos terhe alatt nyög az egész világ zöme.

Az újraalkotás megtörtént, de a

gazdasági ujjáébredés igen lassu arányban halad, — tömörülni kellene a gazdasági téren. Ennek nem oka az ország, de a nép sem! Okát a békétlenség, a dulakodás s vérzivatar pusztításai mögött kell keresni. Addig nem is lehet várni Európa gazdasági fellendülését — amelyet a világháboru háttérbe szorított — amíg a nemzetek közt a békés egyetértés otthonra nem talál; amíg a magas beviteli vármok le nem szállítanak. Amikor mindezek meg lesznek, akkor elmondhatjuk: „Boldog a családi tűzhely, amelynél felnevelkedtünk!“ Amikor azok a munkáskezek nem hiába fáradnak, nem kell messze idegen földre, tengeren tulra vándorolni, hanem a hazai állam javára munkálkodhatnak, annak boldogulását mozdíthatják előre. Legyen boldogság hazánkban...! Nehogy a nyomorban, sebezten, eképen kelljen felkiáltanunk: A szegényt még az ág is huzza! Legyen meg az, hogy ne csak a napi kenyeret kereshesse meg a szegény munkásember — hanem a ruházatra is teljék s öreg napjaira is takaríthasson belőle, hogy amikor az öregség terhe nehezedik vállainkra — legyen miből élni.

Reméljük, hogy mindennek elérkezik az ideje. Minden ország igyekezni fog, népe jóléte, boldogsága felélt örködni. Meg lesz az a béke, ami-

kor nyelvi, egyéni osztálykülömbőség nélkül élvezni fogja az egész világ a jólétet, akkor mondhatjuk szívvel, lélekkel: Béke...! Oh te áldott béke! Áldott az a családi tűzhely, ahol születünk, megelégedetten élhetjük — rövid, földi — pályafutásunkat.

KÖNYE DEZSŐ.

Mit látunk, hallunk, élünk át az utcán, találkozások és minden csoda háromnapig tart.

Csákovec november hó.

— Hogyan éltek ott Muravidéken? — Köszönöm. csak úgy. Néha néha szopogatunk valami jó bort, és eszünk valami disznóságot, utazgatunk a Nilus völgyében és csak mulik az idő.

— Ja! Így van ez az egész világon. Ez az átkozott háboru utáni krízis, még mindig tart. Az embernek nincs pénze. Így vagyok például én is. Tudod — becsület szavamra — tegnap alig tudtam kifizetni a feleségem bundáját.

— Mennyit adtál érte? Csekély tizenhét ezer dinárt.

— Szegény barátom látom neked is nehéz. Nekem se megy jobban,

most alkuszom egy kis házacsikára, tudod szegény az eladó, szegény a vevő, csak néhány dinárról van szó. Mennyi az ára? Mennyi?! Egy millió és hatszáz ezer. én csak másfél milliót ígérek, így nem tudunk meg-egyezni.

— A nagy szegénység miatt nem lehet megegyezni barátom!

Keservesen élünk és — jól mondtad — alig lehet zöldágra vergődni.

* * *

Uram könyörüljön rajtam szegény koldus vagyok.

Tényleg a balkezén két ujja hiányzik. És ön koldul? Erős ember léte. Mi az a két uj, maradt még nyolc, elég alkalmas volna ujságot árulni és nem koldulni. „Nehéz uram a megélhetés, a feleségem és nyolc gyermekem éheznek otthon. Közbe oda érkezik egy hivatalos aktakihordozó és így szól: „Hála Isten, hogy megtaláltalak, mióta kereslek már.“

Miért kérem? Itt a felhívás, már fél éve nem fizettél adót a házra, megfognak büntetni.

„Nincs időm“ válaszolta a koldus 8-tól 12-ig és 2-től 6-ig dolgozom itt a sarkon, éjjel meg az adóhivatal zárva van!...

Födolog, hogy alaposan áttanulmányozza a kolduskérdést.

(Folyt. köv.)

a puconci körzetben a köz- és vagyonbiztonság egy idő óta oly annyira alácsúszott!

— **Halála előtt beismerte** egy csrensovcei egyén, Press hogy sálovci kereskedőnél még 1918. évben egy bronz tárgyat lopott. Pressék persze nem tudták hova tűnt el a bronz tárgy, most pedig váratlanul visszakapják. A haldoklót annyira furdalta a lelkiismerete, hogy a tíz év előtti lopást be kellett vallania, mi után mindjárt megkönnyebült, s rövid időre rá meg is halt.

— **Slavenska banka** csődbizottsága megkezdte a betétek kifizetését. Minden betétes 22%-ot kap, vagyis 100 Din. betét után 22 dinárt, m. szobotai volt fiók betéteseit a Prekmur-ska banka fizeti ki.

— **Dr. Geiger Artur ügyvéd** M. Szobotában, ügyvédi irodájával elköltözködött Olajos-féle házba a jbirósággal szemben.

— **Testvér-szurkálás.** Kosalin Ferenc 19 éves rádovcii legényt az elmúlt héten három késszurástól sebesülve behozták a m. szobotai kórházba. A három sebet a 24 éves testvére Kosalin Mihály ejtette rajta, amikor segítségére ment ismerősének, mivel Mihály összeveszett, bácskai csővestengeri keresményüknek puconci állomásról való hazaszállítása közben. A veszekedés hevében és dühében a kést testvérjébe döfte. A vizsgálat folyik. A sebek nem életveszélyesek.

— **Halálozás.** Bagary Nep. János pertócsai r. k. plébános f. hó 28-án 67 éves korban elhalt. Temetése szombaton volt, melyet Szlepec kanonok fényes papi segédlettel végzett. Az elhalt 38 éven át plébánoskodott Pertócsán. Béke poraira!

— **Halálos késszurás.** A 13 éves beltinci Györek Martint jobb lábán szúrta 9 éves öccse. Martint otthon kuruzsolták, sok vért vesztett, mert a lábszár verőere volt megsebezve. Végre későn behozták a murszka szobotai kórházba, ahol nov. 28. án meghalt.

— **Szabászati tanfolyam** Murska Sobotában. A murszka-szobotai járási ipartestület értesíti ezúton cipész, szabó és női szabó tagokat, hogy 1930. évi március és április hónapokban rendezni fogja szabászati tanfolyamát. Akik e tanfolyamban részt venni szándékoznak, jelentkezzenek felvételük végett minden nap 11. órától 12 óráig az ipartestület irodájában. — Szukits Stefan, ipt. elnök.

ORSZÁG-VILÁG.

— **Lezuhant Amerika legnagyobb repülőgépe.** Amerikában — Mineoli-ban — kísérleti utat tettek egy eddig épített legnagyobb szabású repülőgéppel, mely harminc utas szállítására lett volna alkalmas. — A gép elindulása után szerencsétlenül járt, mert szárnya egy háztetőben megakadt, minek következtében lezuhant, de egyben azonnal lángra

is lobbant. A gép tüze felgyújtott még más két épületet is, amelyek szintén leégtek. A lezuhant gép romjai alól két halottat s több súlyosan sebesültet vettek ki. Az áldozatok száma véglegesen még nem tudható.

— **A „Santa Mária” vulkán** kitörésének az eddigi megállapítások szerint vagy 400 ember esett áldozatul. Ez a tűzhányó hegy Közép Amerika — Gvatemala államában van.

— **A világ legrégebbi bankjegye.** A bankjegyet Kinában adták ki ezelőtt hétszáz évvel. Dombor nyomása, aranyozott betűkkel van nyomva, selyem papírra. Névértéke ezer arany teal, jelenleg, mint ritkaságnak értéke fel sem becsülhető.

— **Egy híres orosz meteorológus enyhe telet és késői tavaszt jósol.** Multanovszki professzor, a híres orosz meteorológus, aki ezidő szerint a berlini csillagvizsgáló intézet vezetője, érdekes jósolatot ad a következő téli időjárásról. Multanovszki jóslásai eddig 85 százalékgal mindig beteljesedtek. A múlt évi tartós telet és hideget is megjósolta, egyben megállapította, hogy Németország az idei nyáron a magas légnyomás hatásköre alá kerül, ami hajszálpontossággal bekövetkezett. Multanovszki szerint az idei tél általában enyhe jellegű lesz. Az enyhe időjárást a meleg szelek fogják okozni, amelyek Németországban, Magyarországon, Jugoszláviában és Romániában jutnak érvényre. Az Orosz klíma is enyhe lesz, de a nyugat Szibéria már nem, itt 50 fokos hideg is lesz. — Kisebbségi hideg hullámok csak február végén lépnek fel, a tulajdonképeni tavasz csak júniusban fog kezdődni.

— **A pápai állam lakossága.** A pápai államban a múlt hónapban tartottak népszámlálást. Eszerint a vatikáni államnak a biborosokkal együtt 532 lakosa van. Az egyházi állam a világ legkisebb országa.

— **Az elhalálozások statisztikája.** Berlinben egy híres egyetemi tanár kimondotta, hogy a világon átlag minden nap 80.000 ember hal meg. Egy év alatt ez 30.000.000; egy hónapra esik 2.500.000; hetenkint meghal félmillió; minden percben pedig hatvanhat ember. Ily formán az embernek minden szívdobbanásakor egy ember valahol meghal.

— **Ítélet az erdőügyi panama bűnperében.** Beogradban az államtanács 97 gépiráros oldalon a következő ítéletet hozta: A vád alatt állott hét magasrangú tisztviselőt nyugdíjigényük elvesztésére ítélte.

— **Véres népgyűlés Plovdivban.** A bolgár nemzeti liberálisok népgyűlésén véres verekezés volt. Alexej Todor a veszekedés hevében revolverlövésekkel leterítette Bradilov Szojka képviselőt. A gyilkos liberális vezért letartóztatták.

— **252 éves ember.** A világ legrégebbi embere Kinában él. Li-Csing-Jun a neve s most 252 éves. Keiszinben, Secsmán tartomány déli részében él. Az öreggel most ismerkedett meg egy egyetemi tanár. Ő ír róla. Az öreg ezelőtt gyógynövényekkel kereskedett s állítása szerint ismer egy

növényt, amelynek használata fiatalít s ennek köszöni mostani korát. Azonban nem akarja megismertetni azt a bizonyos növényt senkivel sem. Az illető tanár feljegyezte Li-Csingről, hogy hiteles okmány szerint 1677-ben, 1777-ben volt száz éves s ekkor kortársai bejegyezték nevét az akkori dinasztia könyvébe. Mikor 200 éves lett, ismét bejegyezték az évkönyvekbe. Volt az öregnek 23 felesége; a mostani a 24-dik hatvan éves s valóságos gyerek férje mellett. A tartomány katonai kormányzója nemrég lakomát adott a tiszteletére, ki ott a legjobb kedvben vett részt s kitűnő étvágyal fogyasztotta az ételeket. Li bácsinak jó az emlékező tehetsége — a száz év előtti dolgokra csakugy emlékszik, mintha ma történtek volna. Az öreg most is kitűnő egészséggel él, igen jó színben van, étvágya kifogástalan. Ha eléri a 300-ik esztendőjét, ismét be fogják jegyezni nevét az évkönyvekbe.

— **Hódoló küldöttség a király előtt.** A zagrebi képviselőtestület határozata folytán december 16-án Őfelsége születésnapjának előestéjén hódoló küldöttség megy Beogradba, hogy az egész horvát nép hűségét és hódolatát kifejezésre juttassa.

— **A zagrebi gyilkosok olasz területre szöktek.** Babics sofför, Schlegel Antal újságíró és egy zagrebi detektív gyilkosa Pospisil nevű bűntársával paraszt ruhában Susáig szökött s a déli időben, midőn a forgalom legnagyobb a hidon, mind átszökött Rijekába (Fiumébe). A határon oly észrevétlenül szöktek át, hogy az őrk nem léphettek közbe.

— **A maribori szerencsétlen repülés áldozatai.** A maribori kórházban meghalt a repülés második áldozata is, Hans Müller pilóta, aki egyik lábát s az egyik szemévilágát vesztette el a szerencsétlen lezuhanáskor. Holttestét elszállították hazájába Németországba. Az összes maribori sport körök megadták a végtisztességet az elhunynak, aki szülőföldjére tért örök pihenőre.

— **Ismét kommunistákat tartóztatott lé a zagrebi rendőrség.** A házkutatás alkalmával Fratovics Petra festő segéd és Petelin Stefica munkásnő revolvert fogtak a rendőrökre, de nem sebesítettek meg senkit sem. Standics Máté ellenállás nélkül megadta magát.

— **A világ leghíresebb csonka művésze.** Berlinben meghalt Untham, a világ leghíresebb csonka írtistája ötvenegy éves korában. Karjai nem voltak, de e helyett a lábai voltak hihetetlenül kifejlődve és begyakorolva. Művészesen zongorázott, hegedült, trombitált. Ugy irta emlékiratait írógépén.

Mi van a gazdasági egyesülettel?

A gazdasági egyesület, mint neve is mutatja, a gazdák, földmivesek önkéntes szervezete, melynek minden földműveléssel foglalkozó egyén tagja lehet — ha akar; de nem köteles. Aki

tagja az egyesületnek, az a szaklapon kívül egyéb kedvezményben is részesül, aki pedig nem akar lenni tagja, annak semmi joga az ebből eredő kedvezményekhez.

Ilyen volt tehát a mi egyesületünk is.

Gazdasági egyesületünk központjában ellenben politikai testületté fajult az egyesületi eszme, s rég dúló párharcok színhelyévé fajult az a munkakör, melyet az egy. eredeti célul kitűzött. Egyik másik párt is kezébe akarta kaparintani a vezetés szerepét úgy, hogy végül is a vesztes csoport, a folytonos panaszaival, felhívta a hatóság és a kormány figyelmét, mely bizottságot küldött ki az egyes. könyveinek felülvizsgálására. Ez megállapította, hogy az egy. áruosztálya, ellentétben az egy. szabályaival, nem tagoknak is adott el árut. Ennek alapján, és mert politikai harcok dúlnak az egyesületben, Sernec bán a régi gazdasági egyesületet feloszlatta, s kormánybiztost állított vagyona élére.

Röviddel utána megalakult az új gazdasági egyesület, melyek már úgy vannak megszerkesztve a szabályai, hogy a törvény lehetőségei szerint egyúttal mint földmives-kamara működhessek, jóváhagyattak. Az alapszabályok jóváhagyása után megalakult az ideiglenes vezetőség is, a régi egyesület vagyonát átvette az új, s tagjai leszünk mi prekmurjeiek épúgy mint eddig. A m. szobotai fiók már be is jelentette csatlakozását, mert mi mint eddig, ezután is csak politikamentes szakszervezet tagjai akarunk lenni, egy igazi földmives védőbástyának. Csak siessünk a tagdíjjal, mely a „zvéza” illetékével együtt 21 Din. —r.

KINO v M. SOBOTI

V NEDELJO, 8. decembra
popoldne ob 3 uri in
zvečer ob 8 uri

PANAMA

7 činova o žednim
apstinentima, apašima
i ljubavi po romanu.

U glavnoj ulozi:
JACQUE CATELAIN.

VSTOPNINA:

I. prostor 12 Din., II. prostor 10 Din. in III. prostor 5 Din.

Lastnik:

DITTRICH GUSTAV.

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI AJÁNDÉKOK

Imakönyvek, Emlékkönyvek, Albumok, Aktatáskák, Levélpapírok, Penkala arany-töltőtollak (14 karátos aranyból) stb. stb.

leggyorsabban kaphatók HAHN IZIDOR papirkereskedésében M. Sobota

Torma.

Városi Szállodában.

„Kisasszony, kérlek reggelre egy szobát!”

„És nem éjszakára tetszik paracsolni szobát?”

„Nem kérem! Éjszaka a poloskák fõnn vannak, én majd akkor fekszem le, mikor már azok elpihennek!”

Uj tészta.

Szakácsné: „Nagysága, kérem, megcsináltam a tésztát; — mi lesz rá?”

— „Rá dió lesz!” válaszol a Nagysága.

Szakácsné: „Szent Isten, ez megint valami új féle tészta!”

Kórházban.

„Miért ordít az az ember oda bent annyira?”

— „Lefürészelik a lábát!”

— „Ó fenne, azt gondoltam hogy legalább is a foga fáj neki!”

Miért?

Mikor egy vasuti-, autó-, vagy repülő szerencsétlenség alkalmával egy-két ember az életét veszti, — az újságok már borzalmas, szörnyű —, katasztrófális eseményekről írnak. — Miért?

A most folyó orosz-kinai háborúban már eddig is bizonyosan elesett legalább huszezer ember. Ennyit öltek meg és gyilkoltak le kölcsönösen. — Az anyagi kárt ne is számítsuk!

Hát ez nem borzalmas, nem szörnyű, — nem katasztrófális? Miért nem az?

Szerkesztõ üzenete.

K. J. Cs. Jövõ heti küldeményében szíveskedjen értesíteni van-e tudomása arról, hogy mult héten nem kaptam meg kéziratát?

Gazdálkodás.

Építsünk.

(Folytatás.)

A fedélszék szélein szükséges félszélességû vagy félhosszuságú táblákat ugyanígy készítjük, természetesen lekicsinyített mintaládákban. Míg a vápáknál a rendes nagy táblákat használjuk, addig a gerincek lefedésére legyezőalakú táblákat alkalmazunk. A feltételnél a lemezek agyagos része kerül a padlás felõli oldalra, a szalmás része pedig kifelé áll. Így a belsõ tüznek teljesen ellenáll és a kívülrõl jövõ tüz esetén is csak a szalma egy része éghet el. Meg kell még említeni, hogy a táblák elhelyezésénél csak az elsõ zsindeley karóját kell mind a két végén odadrótozni, mert a másodiknál már elengedõ csak az egyiket odakötözni, mivel a másik végét a ledrótozott zsindeley drotozásába dughatjuk. A felrakásnál nagyon vigyázzunk arra, nehogy a táblák felrakás közben elneredjenek és ezért még lehetõleg nedves állapotban tegyük fel a fedélre. A tetõnek a kiugrása különösen a vályogfalnál bir nagy fontossággal, mivel így még a ház fala oldalról is eléggé védve van a lecsapódó esõvíz, vagy hó ellen. Ajánlatos ez akkor is, ha a külsõ fal

mögött csupán egyszerû földes szoba húzódik meg, mert így a víz nem folyhat és gyûlhet össze a ház tövében, ahol az egész falat és különösen a földes szoba említésénél fel kell hívnom az építõ figyelmét arra, hogy a padló anyagát teljesen a fal anyagának a mintájára készítjük és csupán a döngölést kell sokkal erõsebben végezni, mint a falnál.

Ha a padló elkészítése után megrepedezik, akkor újra kell locsolnunk és újból döngölést alkalmaznunk mindaddig, míg a teljes kiszáradás után is a padló szép egyenletes nem marad. Ugyancsak a nedvesség ellen a ház falát kívülrõl egy kissé fel kell tölteni, nehogy a víz megálljon és tócsát képezzen a fal tövében.

A lakószoba padozata.

A gazdák igen sokszor azt hiszik, hogy a falak és a tetõ elkészítése után a ház már kész is van. Elfelejtik, hogy az építkezés többi — talán látszólag nem is olyan lényeges — részének nagyon fontos szerepe van. Hiszen az egészséges háznak alapvetõ követelményei a világos, szép, nagy ablakok, a napos, levegõs szoba, száraz padló, mind csak ezek után következnek. Az alföldi házak betegsége: a kis kiugrású ereszt és az, hogy a padló nincsen feljebb emelve, mint a föld színe. Így az esõvíz a ház tövében részben felszivódik a falba, részben pedig nedvessé teszi a padlót. Különösen érezhetõ ez a földes szobákban, ahol állandóan, sokszor szinte kibíratatlan dohos szag tölti meg a levegõt és az itt lakók menthetetlenül áldozatul esnek a tüdővésznek, vagy mint sok helyen nevezik: „szárazbetegségnek”. Ezért nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy a tetõt jól ugrassuk ki, a ház falának tövét pedig töltsük fel, hogy a víz ott meg ne tudjon állni és a padlót emeljük fel kb. 30 cm.-rel a föld színe fölé. (Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Jugoszlávia papirgyártása. Az évi gyártás háromezer vagon papir. Ebbõl belsõ szükséglet kétezernéhszáz vagon, a többi kivitelre jut.

Emelkednek a monopoligazgatóság bevételei. A monopoligazgatóság most tette közre kimutatását a szeptember havi bevételekrõl. E szerint dohányból 144,832.000 dinárt, sóból 22,852.000 dinárt, petróleumból 10,402.000 dinárt, gyufából 11,274.000 dinárt, cigarettapapirból 12,646.000 dinárt, egyéb cikkekben 757.000 dinárt vett be. Ezek az összegek a petróleum kivételével jelentékenyen meghaladják a költségvetési elõirányzatot. Április elsejétõl szeptember végéig a monopoligazgatóság összbevétele 1.195,560.000 dinárra rugott. Ez az összeg 22 millió dinárral haladja meg a költségvetési elõirányzatot.

A jugoszláv-magyar-román mezõgazdasági tárgyalások. A magyar exportörök megkezdték a tárgyalásokat a románokkal is s máris bizonyos eredményekre van kilátás. A Beogradban megtartandó elõkészítõ tárgyalásokon a románok is résztvesznek már s ha — mint elõre látható — a tárgyalások eredményesen végzõdnek, akkor kidolgozzák a végleges szerzõdést s ebben megteremtik a dunai agrár blokkot is.

Állategészségügyi konferencia Jugoszlávia és Magyarország között. November 18.-án lépett életbe a teljes sikerrel megkötött kereskedelmi szerzõdés és ennek állategészségügyi konvenciója. A tárgyalások igen

barátságosak voltak s az volt a céljuk, hogy mindkét állam biztosítsa a maga részére az állategészségügyi védelmet. Az állatkereskedelem részére egyik állam a másiknak a legnagyobb kedvezményt adja, de indokolt esetben a ragályos betegségek megakadályozására határozatot rendelhet el. Az egyezményvel tehát az állatok behozatala egyik államból a másikba engedélyezve van az állategészségügyi és a rendõri intézkedések betartása mellett. A végrehajtási utasítás életbe léptetése után a tranzit lebonyolításához nem kell majd elõzetes engedély. A kormány a jelentést a tárgyaló bizottságtól már átvette s legközelebb ratifikálni fogja.

Razpis službe.

Električno podjetje velike občine Murska Sobota razpisuje mesto samostojnega knjigovodja bilancista kalkulanta. Prednost imajo reflektanti, ki so bili že zaposleni pri električnem podjetju. Prosilci naj vložijo nemudoma svoje prošnje s spričevali pri županstvu velike občine Murska Sobota. Plača po dogovori. Nastop službe s 1. januarom 1930.

Župan:

BENKO, I. r.

1

Na znanje!

Agrarna Zajednica v Murskoj Soboti naznanja vsem svojim članom, da ma uradne vore v svojoj pisarni vsak četrtak od 8—12 in od 13—16 vore, vsako nedelo pa od 9—13 vore.

Blagovolijo se naj člani toga držati, ar druge dneve ne v pisarni poslovdjia.

Upravni odbor.

Vsakovrstne
surove in svinjske
kože

küpuje po najvišji dnevni ceni

FRANC TRAUTMANN

Murska Sobota Cerkvena ul. 191.

Előjegyzési és falinaptárak az 1930. évre kaphatók

HAHN IZIDOR

papirkereskedésében

—: MURSKA SOBOTA. —:

Gyermekjátékok

Naptárak - Karácsonyi díszek

kaphatók:

Erdösy Barnabás

papir és játék kereskedésében

Murska Sobota

rom. kath. templom mellett.

FIGYELEM!

Elsőrendű friss disznózsir kapható. Kicsinyben kg. 27 Din., nagyban kg. 26 Din. Míg a —: készlet tart. —:

TURK JÓZSEF

vendéglőjében

MURSKA SOBOTÁN.

Jobb házból való fiut

tanoncnak

azonnali belépésre felvétetik

CIPOT IR. vegyeskereskedésében

GORNJA LENDAVÁN.

Értesitem

a n. é. közönséget, hogy elvállalok javításra hócipőket, (galocsnit) és mindenféle gummicipőket, ugyszintén készítek rendes bőrcipőket gummitalppal. KOLOSSA JÁNOS uri és női cipész Murszka Szobota.

Malomtulajdonosok figyelmébe!

Raktáron tartok prima gamszentkeresztitöt-köveket minden nagyságban a legolcsóbb áron.

SAMUEL EPPINGER

DOLNJA LENDAVA.

Legjobb

kerékpárok

valamint alkatrészek
jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas- és géphereskedésében

Murska Sobota.